

Tomislav Ivančić

ZAČETAK I RAZVOJ HAGIOTERAPIJE

Priručnik

TEOVIZIJA

TEOVIZIJA, ZAGREB

Biblioteka: ANTROPOLOŠKA MEDICINA

KNJIGA: X.

Izdavač: Teovizija, Zagreb, Kaptol 13©

web: www.teovizija.hr

email: teovizija@teovizija.hr

Prodaja: tel/fax: 01/49 23 964

Za izdavača:

Ivica Domaćinović

Tehnički urednik:

Mirko Tomić

Grafičko oblikovanje:

Teovizija d.o.o.

Tisak:

Knjiga je tiskana u lipnju 2016. godine

Tomislav Ivančić

ZAČETAK I RAZVOJ HAGIOTERAPIJE

Priručnik

Teovizija
Zagreb, 2016.

Predgovor

Znanost se uporno pita kad je nastao svemir, kako su nastali Zemlja, priroda i čovjek. Svi narodi su kao grane stabla te treba tražiti gdje su korijeni i početci stabla. Za sva znanstvena otkrića i sve ljudske djelatnosti nastojimo istražiti početke i korijene iz kojih je to niknulo. Tako i hagioterapija traži svoje početke i saznanja, kako je počela, gdje se razvijala i koji je njezin projekt.

Autor

Izvori hagioterapije i evangelizacije

Nakon završena studija i dobivena znanstvenog doktorata iz fundamentalne teologije na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu godine 1971., zamolili su me poglavari samostana Sestara Milosrdnica u Zagrebu, gdje sam stanovao, da držim vjeronauk srednjoškolcima koji dolaze u njihovu crkvu. Tako sam istovremeno držao vjeronauk, služio kao svećenik u samostanskoj crkvi Sv. Vinka u Zagrebu i bio profesor na katedri Fundamentalne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Sljedeće godine sam organizirao vjeronauk i za studente.

Prve godine smo diskutirali, druge proučavali Sveto pismo, a treće učili izvorno moliti. Spontane molitve ispočetka su bile kratke i „pametne“, a onda su sve više izrastale iz srca. Znali smo postiti tako da cijela 24 sata ništa nismo jeli, a onda moliti iz pročišćena tijela koje se prenosilo na dušu. Godine 1975. za svetkovinu Duhova odlučili smo načiniti dvodnevno hodočašće od Zagreba do Marije Bistrice. Ta žrtva nas je nekako otriježnila, ispunila nekom blagošću, mirom i inteligencijom, što nas je vuklo daljem osvajanju duhovnih visina. Nakon četiri godine intenzivnog

vjeronauka, liturgijsko organiziranih svetih misa, diskusija, hodočašća i traženja snage, koju je Crkva primila na dan Pedesetnice, odlučili smo otići u kolovozu 1975. u Davor da tamo u miru i tišini molitvom, razgovorima, euharistijskim susretima i zajedništvom tražimo „Silu ozgor“.

Tri tjedna smo u Davoru odlazili izvan sela na proplanke uz rijeku Savu, cijelog dana molili i razgovarali o vjeri, a navečer se čamcem vraćali u selo na sv. misu i spavanje. Posljednjeg dana srpnja na preporuku župnika Stipe Josipovića odlučili smo cijelu noć u crkvi pred izloženim Presvetom otajstvom probdjeti u klanjanju, obraćanju i molitvi. Ujutro smo doživjeli neku čudesnu radost, snagu i zanos, što nam je bilo pokazatelj da smo na putu do one snage Duha koja nas osposobljava za svjedoke, a to znači koja nas vodi do iskustva vjere Duha Svetoga. Ja sam u to vrijeme tri tjedna svakoga dana klečeći molio Gospodina da mi pokaže koja je to Sila Duha Svetoga koju su primili i živjeli apostoli, a onda svetcu u Crkvi. Ta Sila doista je preobrazila mene, a onda sve sudionike vjeronauka. Naime, navečer 2. na 3. kolovoza 1975. godine, dok sam prije spavanja molio, doživio sam Silinu Duha.

Nakon tri mjeseca to se duboko iskustvo Duha Božjega slijevalo postupno na sve članove vjero-

naučne zajednice. Oni su postali uvjereni u Božje djelovanje, okupljali se na molitvu i pouku, organizirali noćna euharistijska klanjanja, prepoznali Crkvu kao Isusovo mistično Tijelo te snažno djelovali na sve koji su dolazili na nedjeljna misna slavlja, koja su bila bogata sadržajima, molitvama i glazbom. Već sljedeće godine izdali su prvi broj časopisa Koraci u kojem su opisivali sve bogatstvo Duha koje su primili. Tako se vjeronaučna zajednica brzo umnažala novim članovima.

Seminari za evangelizaciju Crkve

Odmah nakon tih događaja otišao sam svom ordinariju, nadbiskupu Franji Kuhariću, i izvijestio ga o svemu što sam doživio i kako se to širi na druge ljude. On mi je rekao da je to od Duha Svetoga i da on stoji iza mene i ne samo da me podržava, nego da će doći da s nama moli. Oduševljenje iskustvom i darovima Duha Svetoga vodilo nas je da često bdijemo ili u stanovima ili u kapelici nekog samostana pred izloženim Presve-tim, da postimo i da se svakog dana navečer okupljamo na molitvu i produbljivanje vjere. U ljetnim mjesecima odlazili smo u neki samostan ili slobodnu župnu kuću na moru i tamo učili vjero-

nauk, slavili euharistije, molili, živjeli zajedništvo i tražili uvijek nova iskustva milosti. Bili su to dani odmora duše i tijela, ali i spremanje na poslanje koje smo slutili.

Nakon četiri godine, u rujnu 1979., nadbiskup me zamolio da počnem držati seminare i tako proširim iskustvo Duha i njegove darove na cijelu Nadbiskupiju. Prvi takav seminar je on organizirao u Mariji Bistrici, a skupilo se četrdesetak svećenika, nekoliko redovnica i laika te sam nadbiskup. Sljedeći seminari bili su brzo organizirani, već u studenome 1979., te za Novu godinu 1980. i to u Splitu i Zagrebu. Nakon toga održavali su se takvi seminari po svim gradovima Hrvatske te u Sloveniji, Beogradu, Skoplju i Sarajevu. Na te seminare išli su sa mnom i studenti te su svjedočili svoje iskustvo Duha. Uskoro su oni počeli studirati „laičku teologiju“ i spremali su se samostalno u skupinama voditi seminare za evangelizaciju Crkve i iskustvo Duha. U vjeronaučnoj dvorani oblikovali smo skupine novih studenata te su ih po dvoje iskusnih studenata vodili do iskustva molitve, vjere i Duha.

Godine 1981. pozvan je dr. Heribert Mühlen, profesor dogmatike iz Paderborna u Njemačkoj, koncilski teolog, vrhunski stručnjak u poznavanju teologije o Duhu Svetom i sudionik karizmatiskog

pokreta, održati trodnevni seminar za svećenike u Zagrebu. Tom prilikom osobno smo se upoznali i ostali prijatelji i suradnici. Zajedno smo istraživali koji bi model bio najprikladniji za „evangelizaciju Crkve“, kako je to nazvao papa Pavao VI. u dokumentu „Evangeliu nuntiandi“. Otkrili smo da bi najefikasniji i siguran model bio prvokršćanski katekumenat, koji je u Crkvi bio prakticiran sve do šestog stoljeća. Nakon dvije godine napisao sam na temelju prvokršćanskog katekumenata knjigu „Susret sa živim Bogom“ u kojoj sam teoretski i praktički, katehetski i metodički predstavio buduće vođenje seminara za evangelizaciju Crkve. U njoj su, uz predložene metodičke vježbe, bile obrađene kateheze prikladne za evangelizacijsko iznošenje. Knjiga je ubrzo prevedena na mnoge strane jezike, a u hrvatskom izdanju Kršćanske sadašnjosti doživjela do sada četrnaest izdanja.

Nakon toga sam godišnje držao najmanje dvadeset seminara, na kojima je broj ljudi neprestano rastao. Godine 1985. prvi put sam bio pozvan održati trodnevni seminar u Austriji, a zatim sam bezbroj puta bio pozivan i u Njemačku, Italiju, Belgiju, Holandiju, Švicarsku te Ukrajinu, Slovačku, Poljsku i Češku, kao i više puta u SAD i Kanadu. Dvaput sam bio pozvan održati predavanje na nacionalnom skupu karizmatiskog po-

kreta u Austriji, u sportskoj dvorani u Linzu. Sa mnom su sudjelovali i poznati teolozi, recimo H. Mühlen i R. Cantalamessa.

Seminare sam držao prema četiri razdoblja katekumenata: Pretkatekumenat, Katekumenat, Vrijeme čišćenja i prosvjetljenja te Mistagogija. U Pretkatekumenatu je trebalo temeljito razraditi čovjekovu egzistencijalnu nemoć da uzme sudbinu u svoje ruke i bude moralan, zdrav i besmrtn te potrebu da upozna Stvoritelja i vlasnika svijeta koji drži čovjekovu sudbinu u svojim rukama. U drugom dijelu bitno je upoznavanje Isusa iz Nazareta, kao jedine mogućnosti da dobijemo temeljne informacije o sebi i oslobodimo se robovanja zlu i stranim nepoznatim silama zla. U trećem dijelu bila je molitva oslobođenja, a iza nje molitva iscjeljenja. Tako se u slobodi i zdravlju duhovne duše ulazilo u četvrto razdoblje, da bi se došlo do iskustva sakramentalnih darova i tako postalo sposobnim druge evangelizirati. Crkva je nakon Drugog vatikanskog sabora obnovila i izdala kao obrednik cjeloviti prvokršćanski katekumenat i dala ga na uporabu za vođenje odraslih na krštenje, odnosno sakramente inicijacije. No u vođenju seminara evangelizacije i sada nove evangelizacije, najvažnije je da voditelji imaju temeljito iskustvo Duha Svetoga. Bez toga

se cijeli katekumenat odvija kao predavanje znanja, a ne života, spasa i otkupljenja. Voditelji puni Duha Svetoga bitni su i neizostavni. Zato se događa da nakon krizme i nakon krštenja odraslih, crkve postaju sve praznije, jer bez Duha Svetoga i iskustva njegova djelovanja nema ulaženja u život Crkve i vjerničku praksu. Sve se odvija kao formalnost, izvanjskost i gluma. Tu je rak rana crkvenog pastorala. Zato je nova evangelizacija proglašena bitnom i primarnom zadaćom Crkve.

Da bi seminari uspjeli, prvih godina smo u mjestu održavanja seminara organizirali cjelodnevno klanjanje pred izloženim Presvetim, svjesni da je plod seminara dar Duha Svetoga, a ne naših napora.

Koraci prema hagioterapiji

No u seminarima za evangelizaciju Crkve pokazala se velika potreba poznavanja čovjekove antropološke dimenzije. Naime, sakramentima i molitvom dobivamo milost, ali nam je nepoznato kako se to u čovjeku događa i gdje se to treba događati u organizmu njegove duhovne duše. Mi govorimo o duši, ali apstraktno, kao o nečemu nedokučivom i zato crkveni napor ostaje bez bit-

nih plodova, naime da posreduje svetost i moralnu promjenu čovjeka. S druge strane, u trećem razdoblju seminara molimo molitve oslobodjenja i liječenja duševnih rana, a da ne poznajemo gdje smo zarobljeni i gdje bolesni. Mi govorimo o grijehu i Zlom. Ali na što grijeh djeluje u čovjeku i što se u njemu događa, to nam je nepoznato. Znamo da se grijehom dijelimo od Boga, ali ne znamo gdje se to u nama odvija. Ranjeni smo i bolesni duševno i duhovno, ali nemamo dijagnoze i terapije za te bolesti. Sakrament bolesničkog pomazanja dijelimo formalno, ne očekujući promjene u čovjekovu vjerničkom životu i njegovu odnosu prema Bogu. Osim toga, znamo iz informacija Objave da je izvor svih nevolja, zla, bolesti i smrti Istočni grijeh. Mi, međutim, ne razumijemo kako to Istočni grijeh djeluje i uzrokuje nove grijehe kao uzročnike novih zala. To je postalo neuvjerljivo i gotovo mitološko.

Neuroznanosti, ali i antropološka medicina i logoterapija otkrile su da je zlo uzrok svih fizičkih i psihičkih bolesti. To znači da je proučavanje zla i grijeha, kao i biblijskih informacija o njima, potrebno znanstveno započeti i produbiti. Takvo proučavanje ima važnost kako za vjeru Crkve, tako i za medicinu, kako somatsku, tako i psihijatrijsku. No zato je neophodno temeljito istraživati čovje-

kovu duhovnu dušu, odnosno njegovu antropološku dimenziju. Čovjeka treba poznavati kako bismo liječili tijelo i dušu i kako bismo razumjeli podatke Objave. Antropologija bi trebala postati središnji objekt znanstvenog istraživanja. Iz nje bi se onda razvila antropološka medicina. Drugim riječima, samo iz istraživanja čovjeka možemo razumjeti prirodu, međuljudske odnose, zlo, bolesti, strahove, nemoral, zločine, ratove i smrt, ali i Boga, jer je čovjek na sliku Boga stvoren.

Osim toga, u trećem razdoblju katekumenata, odnosno trećem dijelu seminara nove evangelizacije, molitvom liječimo rane, traume i boli nastale kao posljedice grijeha, kako vlastitih, tako i grijeha okoline. Predajući Isusu kroz molitvu muke, tjeskobe, strahove, krive osjećaje krivice, uvrede, nepravde i nemoći, sudionici seminara dobivaju iskustvo olakšanja, ozdravljenja, duševnog obraćenja i čežnju za susretom s Isusom Kristom. Zatim se moli molitva otklinjanja, odnosno molitva oslobođenja, kojom se utječemo Stvoritelju da sudionike oslobodi negativnih navika, raznih ovisnosti, idolopoklonstva, vezivanja uz magiju, čaranje, vraćanje, gatanje, spiritizam i poroke, te im dade slobodu srca da se otvore djelovanju Duha Svetoga koji želi prebivati u našem tijelu kao u živom hramu.

No uspješnost tih molitava u seminaru za evangelizaciju ovisi o vjeri, je li tradicionalna ili iskustvena, zatim se te molitve mogu moliti samo za krštene osobe i vjernike, a ne za sve ljude. Te se molitve mole bez poznavanja organizma duhovne duše i bez dijagnoze. One se mole za sve sudionike odjednom, a ne za pojedince osobno. Zbog svega toga ostaje još velika zadaća, kako pomoći svakom čovjeku i kako to liječenje učiniti efikasnijim. Zato sam se dao na istraživanje duhovne duše, a to znači antropološke dimenzije čovjeka i to na temelju filozofske spoznaje čovjeka i njegove izranjenosti, te na liječenje rana duše filozofskom spoznajom bitka i transcendentala. Tako su svi ljudi u mogućnosti liječiti svoju duhovnu dušu i to vrlo efikasno.

Da bih inicirao to bitno znanstveno istraživanje, započeo sam čitati, razmišljati, raspravljati i pisati o tom središnjem izvoru čovjekovih problema i izvoru svih terapija. Shvatio sam da time zahvaćam kako čovjekovu biološku i psihološku razinu, tako i teološku. U tom istraživanju osobito su mi pomogla znanstvena djela koja su otkrivala antropološku i teološku dimenziju čovjeka i relevantnost tih područja za čovjekovo cjelovito iscjeljenje, obraćenje i razumijevanje. Pokraj logoterapije V. Frankla, antropološke medicine A. Joresa, kla-

sične filozofske antropologije E. Coretha, stvarnosti duha N. Berdjajeva te osobito dokumenata pape Ivana Pavla II. o spasonosnom trpljenju i duhovnoj patnji, kao i odnosu duše i bolesti M. Becka, a osobito su mi pomogla djela s područja neuroznanosti, biologije, genetike i duhovne inteligencije kao što su „Liječenje hardwarea duše“ D. G. Amena, „Biologija vjerovanja“ B. H. Liptona, „Pamćenje tijela“ J. Bauera, „Duhovna inteligencija“ Zohar-Marshalla, „Duhovne bolesti“ J. C. Larcheta i mnoge druge. Sve me to dovelo u prvom razdoblju do shvaćanja razlike između molitvenog terapijskog postupka i znanstvenog u liječenju „nutarnjih bolesti“. U drugom razdoblju djelomičnog prijelaza i djelomičnog zadržavanja na prvom dijelu razvoja, nastala je knjiga „Dijagnoza duše i hagioterapija“. No ubrzo uviđam da je velika razlika između antropološkog i vjerničko-molitvenog terapijskog postupka. Tu je nastala knjiga „Hagioterapija u susretu s čovjekom“. U tom duhu su se odvijali i znanstveni međunarodni studiji hagioterapije od 2009. godine nadalje. U razdoblju prijelaza s vjerskog na znanstveno-duhovnu terapiju održan je godine 2006. u Zagrebu Međunarodni znanstveni simpozij o hagioterapiji. Održane su također brojne škole u Hrvatskoj i inozemstvu. Često su sudionici škola izražavali zbuñjenost zbog razvoja hagioterapije od molitvenog na znanstveno

antropološko područje. Naučeni smo na statične spoznaje i postupke, dok nas nova otkrića tjeraju na nov napor izučavanja i djelovanja. No potrebno je stalno biti svjestan da živimo u svijetu dinamičnog života i rada, a ne statičnog. Tko ne napreduje, on nazaduje. Napredak je temeljni zahtjev života na zemlji. Samo napredni pobjeđuju i uspijevaju te se i oni osobno svestrano razvijaju. Osim toga, ako ne istražujemo uvijek bolje terapijske postupke, ne ćemo pomoći čovjeku da ozdravi.

Važno je naglasiti da se ovdje ne radi o zdravlju tijela i psihe. Hagioterapija istražuje antropološku strukturu čovjeka ili organizam duhovne duše. Dakle, ne radi se na razini biološke i psihološke duše, nego na razini duhovne duše, koja je specifični i samo čovjekov organizam. Po duhovnoj duši je čovjek ljudsko biće. Istražujući i liječeći tu čovjekovu stvarnost, dotičemo s jedne strane stvarnost Stvoritelja, a s druge strane stvarnost psihofizičke razine čovjeka. Zato je hagioterapijska antropologija veoma važna za razumijevanje Božje objave te će je teologija morati usvojiti kao filozofsko terapijsko područje, u kojem su zajedno na djelu čovjekov i Božji duh. No hagioterapija ne dotiče Boga i Stvoritelja teološkim i pastoralnim sredstvima, nego filozofskim i antropološkim. Tako Boga prepoznajemo ne

samo u obredima religija, nego u svjetovnom području te znanstvenom istraživanju. U tom smislu treba početi istraživati osobu i djelo Isusa Krista kao povijesnu stvarnost i bitnu za čovjekov život i otkrivanje smisla postojanja. Tako će ga lakše spoznati i prihvatiti svi ljudi, dok će Crkva biti izvor i čuvarica njegovih riječi i djela, sakramenata i Duha Božjega. Hagioterapija tako pomaže ateistima da otkriju stvarnost Boga. Dok jedni ulaze u spas krštenjem u Crkvi, drugi to dobivaju po „krstu želje“, po nastojanju da se opredijele za dobrotu, istinu, ljubav i ljepotu, jer se samo tako može liječiti antropološka razina čovjeka. Kako znamo, neuroznanosti su otkrile da zlo i grijeh, laž i mržnja razaraju stanice mozga, a najprije antropološku duhovnu dušu. Tako se na antropološkoj razini susreću svi ljudi, svi postaju sposobni otkriti postojanje Boga i u njemu naći spas i lijek za antropološke i teološke bolesti.

Kao profesor i pročelnik katedre Fundamentalne teologije, morao sam istraživati odnose teoloških i antropoloških i prirodnih znanosti te tražiti susret svih znanstvenih područja. Bog je Stvoritelj svih ljudi, On ljubi sve ljude, svog Sina je poslao u svijet da spasi sve ljude. U tom istraživanju nametnulo mi se izranjeno antropološko područje čovjeka te sam se dao u traženje

lijeka tim izranjenostima. Razvoj tog istraživanja i strukturiranje patoloških otkrića i njihovih terapija, kretalo se uvijek novim otkrićima. Vjerujem da to istraživanje nema kraja, jer je čovjek ne samo tijelo, nego i duh, a bit duha je sloboda od prostora i vremena, od ograničenja i statičnosti. Tako nam hagioterapijska antropologija dolazi kao pogled s vrha planine na široka prostranstva čovjeka, od njegove tjelesne do njegove duhovno-religiozne dimenzije. Istodobno nam se time otkriva znanstvena nužnost istraživanja antropološkog područja, kako bi se pronašli efikasniji lijekovi za cjelovito zdravlje i temeljiti uvid u nove metode življenja i djelovanja pojedinca, društva i naroda. Tako hagioterapija nastoji ujediniti teološko i filozofsko istraživanje, kako bi se prepoznali čovjek i njegove izranjenosti na svim razinama, a osobito antropološkoj i teološkoj.

Međunarodni studiji

Međunarodni studiji su nastojanje da se što više stručnjaka osposobi za istraživanje patoloških stanja duhovne duše te novih i boljih terapija. Istodobno je cilj studija informirati sve koji studiraju hagioterapiju o najnovijim otkrićima i tera-

pijskim postupcima. Napokon, ljude što bolje osposobiti za vrsne hagioasistente, koji će sve bolje prepoznati čovjekove izranjenosti te ujedno primjenjivati najefikasnije terapije.

Prvi međunarodni studij održan je na temu „Hagioterapija - teorija i praksa, izobrazba i formacija“ od 6. do 11. srpnja 2009. u Zagrebu. Drugi je organiziran na temu „Znanje i iskustvo“ u Zagrebu od 5. do 10. srpnja 2010. godine. Treći je najčešće spominjan među hagioasistentima, a održan je u Zagrebu od 4. do 9. srpnja 2011. godine na temu „Posredovanje terapije u hagioterapiji“. Četvrti studij na temu „Antropološka medicina i hagioterapija“ održan je od 2. do 7. srpnja 2012. godine. Peti međunarodni studij hagioterapije održan je od 1. do 6. srpnja 2013. godine u Zagrebu na temu „Temeljna i specijalistička hagioterapija.“ Na temu „Stručna područja hagioterapije i antropološke medicine“ održan je šesti međunarodni studij u Zagrebu od 30. lipnja do 5. srpnja 2014. Napokon, na temu „Duhovnost u hagioterapiji i religiozna medicina“ održan je u Zagrebu međunarodni studij od 29. lipnja do 4. srpnja 2015. godine. Sad se nadamo da će osmi međunarodni studij hagioterapije biti održan opet u Zagrebu od 4. do 9. srpnja 2016. godine na temu „Antropološka izranjenost čovjeka“.

Za razliku od škola hagioterapije, koje su bile na razini teološkoj više nego antropološkoj, međunarodni studiji su izričito antropološki i znanstveno razrađeni. Svaki od njih ima svoj novi aspekt i novi objekt istraživanja i svaki je studijski i znanstveno razrađen u svom sadržaju. Oni s jedne strane otkrivaju nova područja patologije na razini duhovne duše i nove terapijske mogućnosti, a s druge strane daju praktične upute u sve efikasnije posredovanje terapije i dijagnosticiranje patologije. Veliki dio tih sadržaja nalazi se u knjizi „Hagioterapija u susretu s čovjekom“, i to kako teoretski obrađeno, tako i praktički prikazano. No sadržaji Studija su opširniji i stoga neophodni za ispravan rad u hagioterapiji.

Institucionaliziranje evangelizacije i hagioterapije

Počeci hagioterapije i evangelizacije Crkve bili su sedamdesetih godina prošlog stoljeća bez formalnih pravila i djelovanja. Tek u osamdesetim godinama dvadesetog stoljeća počeli smo se okupljati kao molitvena zajednica te smo osjetili potrebu za institucionalnim oblikovanjem na-

šeg okupljanja. Ispočetka smo se nazivali „Molitvena zajednica MiR“, a onda ubrzo mijenjamo to u ime „Zajednica Molitva i Riječ“. Shvatili smo da nam je molitva izvor našeg djelovanja u Crkvi i društvu te da iz tog nadahnuća postajemo sposobni uvjerljivo drugima pomagati evangeli-zacijski i terapijski. Tad smo zatražili od Nadbiskupskog duhovnog stola u Zagrebu odobrenje i potvrdu naših statuta, što smo odmah i dobili. Nakon toga su i drugi biskupi davali potvrdu naših statuta i odobrenje za djelovanje u svojim biskupijama. Tada smo zatražili i od Hrvatske biskupske konferencije isto odobrenje i potvrdu statuta kao „Zajednica Molitva i Riječ“, što smo također brzo dobili. Ta su se odobrenja onda produživala sve do danas. Tako je naša zajednica crkvena institucija.

Nakon osamostaljenja Republike Hrvatske 1990. godine odlučili smo raditi terapijski, i to molitveno, pa smo u kolovozu te godine osnovali društvenu udrugu pod nazivom Centar za duhovnu pomoć, u Zagrebu. Brzo se o nama pročulo pa se broj pacijenata povećavao, tako da smo morali povećati i broj djelatnika u udruzi. No još važnije je bilo razviti terapijsku antropološku dimenziju u znanstvenom i praktičnom smislu. Nakon četiri godine, 1994. na seminaru za njemačke

slušatelje u Stubičkim Toplicama, predložio sam ime novom terapijskom djelovanju - hagioterapija - što su sudionici oduševljeno prihvatili. Sad je trebalo iz godine u godinu tako razvijati tu terapiju da bude dostupna svim ljudima, a ne samo kršćanima. Trebalo je otkriti bogatu strukturu čovjekove duhovne duše, kako bismo mogli u njoj pronaći načine terapije i djelovati poput majke Tereze i mnogih svetaca u Crkvi, a to znači snagom milosti i Duha Svetoga u nama, a slobodno od liturgijskog, pastoralnog i teološkog u radu s ljudima. Kao što liječnik ne tumači pacijentu odakle lijekovi i kako se proizvode, nego ljudima svih uvjerenja jednako daje isti lijek. Molitveno i teološko liječenje prigoda je vođenju seminara za evangelizaciju Crkve, odnosno za Novu evangelizaciju, koja se održava za kršćane, dok hagioterapija mora biti neovisna o uvjerenjima kako bi bila dostupna svakom čovjeku zemaljske kugle. Hagioterapija je stoga antropološka medicina, a evangelizacija teološka, odnosno kršćansko - vjernička. Kao što je Isus liječio sve ljude a da ih nije pitao o vjeri i uvjerenju, tako je i hagioterapija ljubav za sve ljude. Jedno je snaga za terapiju koju hagioasistent dobiva iz svog odnosa prema Bogu iz snage Duha Svetoga, a drugo je način na koji on to posreduje pacijentu.

Uskoro su nakon osnivanja Centra u Zagrebu počeli djelovati razni centri za hagioterapiju u Hrvatskoj i inozemstvu. U Hrvatskoj ih ima danas preko dvadeset pod tim imenom ili nekim drugim prikladnim i prepoznatljivim. Isto tako postoje u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Makedoniji, Crnoj Gori, u Austriji i u Njemačkoj i Švicarskoj, zatim u Belgiji, Italiji, Koreji, SAD-u, Nizozemskoj, Irskoj. Hagioterapija se sve više prepoznaje, širi i priznaje kao metoda antropološke medicine. Sve više je ljudi traže i sve više ih studira u želji da se njome služe kako u krizama pojedinaca, tako i u društvenim previranjima. Ona je, naime, na razini duha, a duh je nepobjediva snaga, osloboditelj od svih bolesti, trauma i kriza te sam život.

Hagioterapija radi na dvije razine, individualnoj i društvenoj. Liječenje pojedinaca se zove mikroterapija, a liječenje i rad na obnovi društva makroterapija. Individualan rad provode hagioasistenti u centrima za hagioterapiju, a društveni preko raznih medija, skupova, seminara i tribina.

Vrlo važno je naglasiti da se hagioterapijski rad smije provoditi samo ako se postane članom Zajednice Molitva i Riječ. Ta crkvena zajednica istražuje, uči, osposobljava ljude za hagioterapij-

sku djelatnost te ujedno štiti metodu i pacijente od nestručnih i lažnih djelatnika. Ona kontrolira rad hagioasistenata, traži od njih vrsnu spremu, kako teoretsku, tako i praktičnu te arhivira njihove ispite, radove, istraživanja i napredovanja. Zato je ZMR registrirala ime hagioterapija i tko god radi u njoj po svojoj volji, ona ga suspendira i kažnjava. Bilo je takvih „lopovskih“ slučajeva koji su bez ikakve stručnosti i veze sa ZMR radili s pacijentima pod imenom hagioterapije i nepravedno zarađivali novac škodeći umjesto pomažući pacijentima te ih je ZMR tužila i sudski progonila te im zabranila rad. Samo tako može se ispravno raditi i imati povjerenje pacijenata. Uostalom, medicina i psihijatrija se jednako štite državnim i znanstvenim zaštitama.

Nije samo rad s pacijentima po metodi hagioterapije zaštićen, nego i osnivanje centara za hagioterapiju. Svako osnivanje udruga pod tim imenom, društva ili instituta, mora imati odobrenje i potvrdu ZMR. Zato je nužno svugdje gdje se želi raditi po metodi hagioterapije, najprije se povezati sa ZMR i, ako treba, osnovati područnu ZMR koja je pod kontrolom Nacionalne zajednice „Molitva i Riječ“, a ona pod okriljem Vrhovne zajednice u Zagrebu. Sve su to oblici, zakonitosti i forme koje imaju sve zajednice u Crkvi i u

državi. Samo se tako može sačuvati hagioterapija od svaštarenja i sablazni te poticati na sve veću vrsnost i kvalitetan rad s pacijentima.

U hagioterapiji je važno stalno napredovati, polagati uvijek nove ispite, pisati radove, učiti iz knjiga i priručnika te zapisivati razna iskustva iz prakse s pacijentima. No najvažnije je sve naučeno na sebi primjenjivati te iz toga stjecati sigurnost i najbolji način posredovanja terapije i otkrivanja dijagnoze. Hagioterapija je u stalnom razvoju te svi koji ne uče, ne čitaju i ne polažu ispite, postaju nesposobni djelotvorno primjenjivati terapije.

Mentori

Osobito je važno da nakon položenih ispita i dugogodišnjih iskustava pojedini hagioasistenti budu promovirani u mentore. Mentori ne samo da uvode u rad s pacijentima i pomažu u nedoumicama, nego postaju istražitelji i čuvari dostojanstva i discipline u hagioterapijskom radu. Osim toga, oni su sposobni držati predavanja i školovati nove hagioasistente te tako šire informacije o hagioterapiji i istodobno umnažaju vrijedne djelatnike. Držeći tribine na raznim učilištima i usta-

novama, oni pomažu ljudima razumjeti razinu hagioterapije i širiti njezin glas osobito onima koji je trebaju.

Hagioterapija je još uvijek tek na razini udruga i volonterskog rada. Potrebno je stoga na temelju stručnog rada i rezultata tog rada tražiti od društva određeno priznanje i polagano uvrštavanje u medicinu kao njezinu treću granu uz somatsku i psihijatrijsku. Zato je poželjna i suradnja s liječnicima i psihijatrima, kako bi se otklonile moguće predrasude i otpori toj trećoj grani medicine. Osim toga, potrebni su i znanstveni radovi, kako doktorske disertacije, tako i znanstveni članci objavljeni u znanstvenim časopisima.

Da bi sav taj rad uspio, u svakoj državi u kojoj se primjenjuje hagioterapija treba što prije doći do priznanja ZMR od pojedinih biskupa, a onda i biskupskih konferencija, i to kao laička crkvena zajednica čije je djelovanje nova evangelizacija u Crkvi i evangelizacija društva. Zajednica ZMR, naime, daje hagioasistentima bitnu sposobnost za uspješno terapijsko djelovanje, jer posreduje silu Duha Svetoga bez kojega je rad na antropološkoj i duhovnoj razini nemoguć. U tom kontekstu treba dobro proučiti sedmi studij, održan 2015. godine u Zagrebu. Tu se može naučiti važno razlikovanje Duha Svetoga u svijetu, prirodi, ljudima i društvu

od djelovanja u Crkvi. U svijetu Duh Sveti sve drži u opstojnosti i funkcioniranju, a u Crkvi posreduje Isusovo spasenje i otkupljenje čovječanstva. Hagioterapija liječi, a Crkva spašava. Hagioterapija posreduje snage Duha koje su u svijetu i u stvorenju, a Crkva Duha koji je poslan od Oca i Sina na dan Pedesetnice, da djelo Isusovo dovrši.

Da bi hagioasistent znao otvoriti srce sili Duha Svetoga, potrebno je proći barem tri seminarara za evangelizaciju Crkve, a zatim i tzv. Bljesak, koji širi i produbljuje čovjekovu dušu za djelovanje Duha. Tu će osobito pomoći knjiga „Susret sa živim Bogom“. Takve seminare trebaju voditi mentori u raznim zajednicama i centrima za hagioterapiju.

No osobito treba naglasiti da hagioasistenti, i pogotovo mentori, moraju jasno prepoznati i otkrivati istinu, da ne postoji čovjek bez Boga i da ništa ne postoji i ne nastaje na Zemlji bez čovjekove tijesne suradnje s Bogom. Svijet bez Boga je apstrakcija, govorio je još u dvadesetom stoljeću njemački protestantski teolog Dietrich Bonhoeffer. Ne može se dijeliti duša od tijela, tako ni Bog od čovjeka. Ne može se dijeliti materija u biljkama i stablima od života koji preobražava mrtvo stablo u živo i plodonosno. Bog daje zrak i pluća, a na čovjeku je samo da diše. Čovjek stavlja u sebe mrtvu hranu, a Bog je pretvara u živo

tkivo čovjeka. Čovjek ima svoja djela na zemlji, a Bog svoja. Ona su zajedno i ne daju se odijeliti. Bog i čovjek su jedno, Bog i stvorenje su jedno, jer Bog ne samo stvara, nego i uzdržava sve što je stvoreno. On stalno radi, stvara, daje funkcionalnost i sposobnost čovjeku da i on nešto stvara. Dijeljenje Boga od čovjeka, svijeta od Boga je ideološka zabluda. Možemo odijeliti liturgijski život Crkve od našeg svagdašnjeg djelovanja, ali ne Boga od čovjeka, Bog je jednako u svijetu kao i u molitvi čovjeka i Crkve.

Temeljna spoznaja hagioterapijskog istraživanja jest da čovječanstvo s prirodnom znanošću živi u zabludi i zato u teškim patnjama. Izvor svih boli i muka je odvojenost od Stvoritelja. Medicina i psihijatrija, politika i znanost, tehnologija i prosvjeta, svakodnevni život i odgoj trude se bez Boga ostvariti željene rezultate, a stalno su u porazu, sramoti, neuspjehu i zlu. Unatoč tomu, sve se u društvu i u svijetu opire Bogu. Zašto? Samo je jedan razlog, da se čovjek ne oslobodi Zloga i zla, da ne izide iz „zemaljskog logora“ u kojem vlada knez ovoga svijeta. Zli se trudi svom snagom da čovjeka ostavi odvojena od Boga. Sve ideologije od Francuske revolucije, preko prosvjetiteljstva do fašizma, nacizma, komunizma, socijalizma, neoliberalizma i neofašizma, trude se čovjeka zatvoriti u okove zla,

mržnje, dijeljenja, nemorala, borbe protiv vjere i Crkve, stvoriti na Zemlji pakao, kako se izrazio jedan hrvatski političar. Na čovjeku je da bude razuman, mudar, miran, predan dobru i moralnosti, prijatelj Boga i čovjekoljubiv te da se Božjom snagom bori za svakoga čovjeka. Novo društvo i bolji uvjeti života mogu nastati samo ako čovjeku pomognemo izići iz zla u dobro, iz tame u svjetlo, iz mržnje u ljubav, iz ropstva grijehu i đavlu u slobodu Božje djece. Ne dijeliti ljude na dobre i zle, nego sve uvrstiti u oslobađanje od zla i dovođenje u Božje kraljevstvo.

Na tom putu nismo sami. Čitavo nebo je na našoj strani. Svi čestiti umrli su s nama i žele sve dovesti u život bez zla i patnji, u prijateljevanje s Dobrim, Istinitim i Lijepim punim Ljubavi. Zato je važno da pomognemo našoj generaciji, subraći, društvu i svijetu, da prepoznaju vrata na koja mogu izići iz ropstva đavlu, zlu, bolestima, smrti, besmislu i mraku. Treba prijeći iz kraljevstva Sotone u kraljevstvo Isusa Krista, iz đavolskog kraljevstva u Kraljevstvo Božje. Svjesni budimo, sve stvoreno, tako i zli anđeli na čelu sa Sotonom, gube, jer su stvorenja, pobjeđuje samo Bog i spas u Isusu iz Nazareta, jer je on Bog, a ne samo čovjek. Važno je biti svjestan na kojoj se strani nalazi izlaz iz logora zla i ropstva i gdje je život u izobilju.

To je istina i stvarnost za koju se trudi hagioterapija. Pobjeda je sigurno na našoj strani. Važno je da znamo ljudima govoriti uvjerljivo i uvjereno, argumentirano i pobjedonosno. Zato je bitna u hagioterapiji disciplina ZMR i svijest o tome svakog člana zajednice. On, naime, svjesnije i konkretnije ulazi u stvarnost Crkve i tako se čvršće sjedinjuje s Tijelom Kristovim, koje je Crkva. Zajednice i pokreti u Crkvi služe laicima da se svjesno angažiraju u poslanju Crkve i otkriju i žive svoje specijalno poslanje i darove Duha Svetoga. Za evangelizaciju su kompetentni i odgovorni biskupi te je na laicima da dobiju od vodstva Crkve „mandat“ i tako u snazi i poslanju Crkve sudjeluju u izvođenju nove evangelizacije, koju ZMR izvršava organiziranim seminarima za novu evangelizaciju. Jednako za hagioterapiju trebaju imati „mandat“ ZMR jer je ona odgovorna i kompetentna za hagioterapijski studij i praksu.

Hagioterapija i psihoterapija

Osobito je važno jasno razlikovati psihoterapiju od hagioterapije. Psihoterapija liječi psihičke bolesti, a hagioterapija antropološke. Psiha je poveznica između biološke i duhovne duše. Zato se

ona može liječiti i psihofarmacima, ali tek djelomično. Zato se to liječenje pokušava upotpuniti psihoterapijom, međutim i to nije dostatno. Upravo stoga suvremena psihijatrija traži pomoć duha u čovjeku. No ona redovito razumije duha samo u crkvenom i liturgijskom smislu. Manjka joj spoznaja Duha Svetoga u prirodi i u svemu što postoji, jer Duh drži sve u postojanju i u funkcioniranju. Treba dobro razlikovati djelovanje Duha Svetoga u prirodi i u svakom detalju stvorenja od Duha Svetoga koji je darovan Crkvi na dan Pedesetnice i koji posreduje spasenje, otkupljenje i sudioništvo u Božjoj naravi.

Jednako je važno u hagioterapiji biti s jedne strane svjestan Duha Svetoga koji drži čitavu prirodu, čovjeka i sve stvorenje u postojanju, a s druge strane svjestan da isti Duh Sveti u Crkvi i po Crkvi oslobađa svijet od ropstva grijehu i đavlu te od smrti, bolesti i besmisla. No zato je bitno da hagioasistent bude ispunjen osobnim prijateljstvom s Duhom Svetim, kako bi pacijente oslobađao od onoga što ne može snagom u prirodi. Duh Sveti je, naime, posebno poslan Crkvi da oslobađa od Zloga i oslobađa za sudjelovanje u Božjoj naravi. Ali treba dobro razlikovati to djelovanje Duha Svetoga u spasenju čovjeka od djelovanja u ozdravljenju čovjeka. Isus je liječio sve

bolesti i oslobađao ljude od utjecaja Zloga, no to nije bilo spasenje, jer se ono moglo događati tek poslije Isusove spasonosne smrti i uskrsnuća. Osim toga, apostoli nakon silaska Duha Svetoga obraćaju ljude i krste ih u ime Isusa Krista, no istodobno čine i ono što je činio Isus, liječe ljude ne tražeći od njih molitve i obraćenje. Važno je to temeljito razlikovati, da Isus nakon krštenja na Jordanu, kad je bio ispunjen silom Duha Svetoga, a apostoli nakon silaska Duha Svetoga u sili istoga Duha liječe ljude i donose vječni život. To znači da su Isus i apostoli liječili hagioterapijski, a onda i u cijeli svijet unosili Isusovo otkupljenje čovjeka. Hagioterapija je jedna zadaća, a navještaj otkupljenja zadaća evangelizacije. Jedna se od druge ne mogu odijeliti, ali ih se mora razlikovati i nikako ne miješati molitvu i liturgijske obrede s hagioterapijskim djelovanjem. To su dva bitno različita djelovanja. Hagioterapija je zadaća laika, a evangelizacija biskupa i svećenika. Ovo su vrlo diskretne razlike, ali bitne. Ako ih se pomiješa, tad se ne čini ni terapija ni evangelizacija. Važno je da hagioasistenti uče razmišljati, jer je to duhovna razina na kojoj se samo logičnim i preciznim mislima može ići pravim putem u pomoć čovjeku patniku ili čovjeku koji traži spasenje.

Uprava ZMR

Upravljanje Zajednicom Molitva i Riječ ima dvije razine: jedna je administrativna, druga stručna. Administrativni voditelji su predsjednik i potpredsjednik ZMR, odnosno ravnatelj i njegov zamjenik. Praktični administrativni posao radi tajništvo. Oni ne moraju biti stručni u hagioterapiji i evangelizaciji, ali moraju biti članovi ZMR. Takvo upravljanje postoji kako u Vrhovnoj upravi u Zagrebu, tako i u nacionalnim Zajednicama te u područnima.

Takvo administrativno upravljanje vrši se i u Centrima za hagioterapiju.

No najvažnija je stručna djelatnost kako ZMR, tako i hagioterapijskih centara. Mentori su odgovorni za rad kako na području evangelizacije, tako i hagioterapije. Mentor je čovjek koji je stekao duhovnost u ZMR kroz tri seminara, zatim je producirao kroz sadržaje „Bljeska“, temeljito prostudirao „Susret sa živim Bogom“ i „Hagioterapiju u susretu s čovjekom“ te iz toga položio ispite pred starijim mentorom. Zatim svakoga dana sluša snimke svih studija, da bi tako stalno rastao u spoznaji i praktičnom postupanju. On treba zatim temeljito poznavati formalno vođenje seminara za evangelizaciju, kao četiri razdoblja: prvo (petak) posve-

ćeno Bogu Ocu i čovjekovim egzistencijalnim temama, subotu Isusu Kristu kao navjestitelju, a onda kao djelatelju spasa i zdravlja, kao liječniku duše i tijela, nedjeljni pak treba temeljito poznavati i biti preobražen Duhom Svetim.

Jednako tako mentor mora biti sposoban držati predavanja, tribine, pouke i škole o hagioterapiji i antropološkoj medicini. On mora poznavati izvore hagioterapije, zatim čovjekovu antropološku strukturu, patologiju duhovne duše, dijagnozu i terapijske postupke. Mentor stoga mora imati barem pet godina iskustva u radu na seminarima za evangelizaciju i u radu s pacijentima, kako osobno, tako i u grupama.

Osobito je važno i bitno da mentor zna tko je Duh Sveti, da poznaje putove do njega, da zna kako Duh djeluje te da vrlo striktno razlikuje rad u snazi Duha Svetoga u hagioterapiji od evangelizacije.

Prvi mentori trebaju imati dopuštenje i svjedodžbu Vrhovne ZMR, a sljedeći onda nacionalne. Vrlo važno je naglasiti da nacionalna ZMR, kao i prvenstveno Vrhovna, mora vrlo strogo bdjeti nad radom kako mentora, tako i svih djelatnika. Osobito je bitno paziti da ne nastane raskol između Uprave – kako administrativne, tako i stručne – i pojedinih djelatnika. Zato je važno

da svaki djelatnik evangelizacije i hagioterapije najprije sebe temeljito liječi od oholosti, taštine, osuđivanja drugih i neprihvatanja drugih. Ne možeš evangelizirati ako nisi evangeliziran, ne možeš ozdravljati ako nisi ozdravio. Zli će nastojati iz stotinu razloga da nas razdvoji, uništi zajedništvo, odvoji od Boga i osobito Duha Svetoga. Važno je stoga da Zajednice imaju u svakoj zemlji potvrdu biskupa za evangelizaciju i potvrdu države za hagioterapiju. Poslušnost Utemeljitelju ZMR neodvojiva je od uspješnosti u evangelizaciji i hagioterapiji. Poslušnost i poštovanje prema voditelju ZMR je znak poslušnosti prema Utemeljitelju. Ta struktura upravljanja je strahovito važna želimo li biti uspješni u radu. Neposlušnost je temeljna zapreka za rad s hagiopacijentima i na evangelizaciji.

U svemu dosadašnjem radu ZMR pokazalo se da nikakva metoda, nikakav novi oblik djelovanja, nikakvo dogovaranje i trud ne daju rezultate, nego jedino sila i inteligencija Duha Svetoga. Zato je u ZMR bitno da članovi neprestano rastu u Duhu, da ih evanđeoski zahtjevi mijenjaju, da su u stalnom odnosu s Bogom, da su u dijalogu, komunikaciji i susretu s Isusom i Duhom Svetim. Stalno u danu okretati svijest prema prisutnosti Isusa Krista osobno, učiti slušati i čuti

njegov glas, to su „metode“, „oblici“, „načini“ i sigurni putovi do liječenja pacijenata i obraćenja ljudi. Prema tome, naša prva i bitna zadaća jest učiti, moliti, učiti čuti glas Božji, učiti razumjeti poziv Duha Svetoga, učiti Glas Kraljevstva Božjega. Jer sve bolesti i patnje izišle su iz neposlušnosti Bogu, iz neprijateljstva prema njemu i odijeljenosti od njega. Zato smo izgnani iz raja, zato smo na zemlji u logoru smrti, u ropstvu grijeha i Zloga, zato smo obespravljeni, nesposobni, ratoborni i zli. Treba se samo vratiti „u raj“, vratiti se živom Bogu po Isusu Kristu Bogu i čovjeku. A to je duhovni život zajednice. Ovo treba činiti, a sve drugo ne ispustiti. Učiti i komunicirati s Bogom.

Znanstvena zadaća hagioterapije

Temeljna zadaća hagioterapije je ponovno spojiti u jedinstvo Boga i čovjeka, čovjeka osloboditi iz logora smrti, grijeha i Zloga, a to znači produbljivati duhovni život, vratiti čovjeku izgublenu duhovnu dimenziju, potpuno jedinstvo čovjeka s Bogom. Samo je jedan put u novo čovječanstvo: uspostaviti komunikaciju i zajednički život sa Stvoriteljem. Priznati pogriješku prvih ljudi i prihvatiti oprostjenje, povratak, spasenje i otkupljenje

koje je donio Isus iz Nazareta. To je jedini način da iziđemo iz logora i ropstva zemlje, a sve drugo su samo neki pomaci, ali unutar logora. Svi naši naponi ne čine ništa nova, ne oslobađaju niti spašavaju, nego nas samo zavode u zabludu. Jedan je put u slobodu, a on se zove susret čovjeka i Boga. To je posao ZMR, to žele hagioterapija i evangelizacija. Hagioterapija pokazuje čovjeka sa svim slabostima i sposobnostima, a evangelizacija Boga sa svim velikim planovima za slobodu čovjeka. Treba se otkinuti od ideološkog bijega od Boga i izići iz logora smrti u slobodu života. To je vizija hagioterapije i evangelizacije, a to znači Zajednice Molitva i Riječ, zato je potrebno ostati vjeran ZMR, kako bismo svi u njoj po Crkvi donijeli svijetu viziju i stvarnost slobode od zla i slobode za dobro.

Bog i čovjek su neodvojivi. Božja priroda i čovjekove građevine su jedno, čovjek diše Božji zrak, Božjim plućima, on gleda očima koje mu je dao Stvoritelj i u svjetlu koje stvara Bog. Čovjek se kreće prirodom koju je Stvoritelj stvorio, on jede, pije, živi u onome što je Bog dao. Prestani disati i ti si mrtav. Prestani jesti i piti, zatvori oči i ti si mrtav i slijep. Iziđi iz prirode ako možeš. Zar nije jasno da se život sastoji od Božje stvarnosti i od čovjekova prihvatanja te stvarnosti? Sva tragedija zemlje i čovječanstva je to odbijanje surad-

nje s Bogom. Dakle, članovi ZMR su upravo na sigurnom putu u čovjekovo oslobođenje. Ta vizija je bitna i u nju treba pretvarati tu stvarnost. Sve će zlo tada prestati i početi samo dobro.

Samo djela

Još nešto! Čovjek misli, možda i genijalno, ali time ne mijenja sebe ni svijet. Čovjek govori, vrlo slikovito, duboko, inteligentno, ali on ne mijenja ni sebe ni svijet. Sve ostaje u apstrakciji, kako misli, tako i riječi. No kad čovjek čini ono što je mislio i govorio, tad mijenja sebe i svijet. Ne će velike riječi u seminarima promijeniti nikoga. Na trenutak ga fasciniraju, ali nakon par minuta je opet u starim okovima. Kad netko počne misliti i govoriti iz iskustva, iz prakse, iz toga što je mislio i riječi proveo u život, tad će ga svi slijediti. Bit hagioterapije i nove evangelizacije, kao karizme, a to znači zadaće darovane od Boga, jest u praksu provoditi spoznaje antropologije i teologije. Najprije sami doživjeti ozdravljenje i evangeliziranost, tad smo sposobni biti hagioasistenti i evangelizatori. Sjetimo se opet, Isus je mislio Božje misli, govorio da su ljudi bili fascinirani, a nitko se nije obratio, nego su radije njega ubili.

Kad je On ušao u praksu smrti i uskrsnuća, kad je prestao govoriti, nego se predao ostvarenju svega što je naviještao, tad je obratio apostole silom Duha Svetoga i tad je počeo povijesni hod Crkve. Kad hagioasistent ozdravi od svojih teških trauma i umišljene dobrote, kad evangelizator prizna da nije stvarno u Isusu i da govori samo iz misli i govora, tad će početi evangelizacija. Pavao VI. papa u dokumentu „Evangelii nuntiandi“ kaže da čovjek počinje evangelizirati kad je sam evangeliziran.

Zajednica Molitva i Riječ tu treba započeti svoju djelatnost, kako bi svijetu i Crkvi pokazala, gdje su početci novoga svijeta i svjedočke Crkve.

Crkva

No strahovito je potrebno da članovi ZMR razumiju tko je Crkva i da je ljube bez ostatka. Crkva ima dvije dimenzije, jednu institucionalnu, a drugu božansku. Institucionalna je zapravo potreba da Crkva na zemlji ima vidljivo vodstvo i administrativne službe. To su biskupi, svećenici i đakoni. Božanska dimenzija je činjenica da je Cr-

kva Tijelo Isusa Krista, u kojoj su vjernici Tijelo, a Isus Glava toga Tijela. Kao institucionalna, ona pruža mogućnost da živi i djeluje u svijetu. Kao božanska, ona ima moć dati ljudima sve što je Isus za spas svijeta donio. Opasnost je pomisliti da je Crkva samo ljudska institucija i da njezina svemoć i milost ovise o životu, moralu i svetosti članova Crkve, posebno biskupa i svećenika. Sva snaga Crkve je u sakramentima i u Svetom pismu. A sakramenti su Božja svemoć koja je po Svetom redu povjerena biskupima i svećenicima kao vidljivim službenicima Glave Crkve, a to je Isus Krist. Zato svećenik neovisno o svojoj moralnosti i svetosti, dijeli sve Kristove milosti neokrnjeno svim ljudima. On je protok, a ne izvor spasonosnih Kristovih milosti i sakramenata. U njemu je Isus koji spašava, u njemu je sve bogatstvo Crkve i iz biskupa i svećenika dolazi sve što Crkva ima od Boga za svijet. Svećenik u sebi ima moć opraštati grijeha, pretvarati euharistijske znakove u tijelo i krv Kristovu, dijeliti sakramente i spašavati ljude. Crkva je u službenicima Glave Crkve, u biskupima i svećenicima. Jednako je Crkva u svakom krštenom vjerniku i iz njega mnoštvo milosti teče u ljude s kojima živi. Važno je imati na umu bitnu razliku između institucionalne i božanske Crkve. Inače, ako vidimo Crkvu samo kao instituciju, onda ne dobivamo Kristove snage i spremni

smo brzo kritizirati Crkvu, sablazniti se nad životom svećenika i izići iz Crkve. Crkva je Isus – to je bitno. Crkva je nadpovijesna prisutnost Isusa među nama. Ako to znamo, ljubiti ćemo Crkvu i za nju se zalagati, jer ona je Isus živi u nama.

Ako to razumijemo, shvatit ćemo zašto Isus kaže apostolima: tko vas prezire, mene prezire. Tko vas sluša, mene sluša. Ujedno ćemo jasno vidjeti da je ZMR sa zadaćama koje joj je povjerio Isus Krist po Crkvi, naime evangelizacijom i hagioterapijom, zapravo sama Crkva i ZMR je, kao i drugi pokreti, redovnici, društva u Crkvi, jedan od organa te Crkve s određenom zadaćom koju treba vršiti taj duhovni organ Crkve. Ta povezanost s Crkvom i Isusom Kristom je temeljni uvjet da bismo hagioterapiju i evangelizaciju radili oduševljeno i s uvjerenjem da je to put do vječnog života i obnove svijeta.

Pri tome budimo svjesni da je upravo naš odnos prema Crkvi i Isusu Kristu vrhunski znanstveni i vrhunski svjetovni. Jedan je svijet, jedan bitak. Sjetimo se da redovnice rade kao medicinske sestre i kao liječnice u bolnicama. One rade po znanstvenim metodama, dok istovremeno žive potpuno ujedinjene s Isusom Kristom i Crkvom. Podsjetimo se, također, da su teološki fakulteti u Europi i svijetu članovi svjetovnih i državnih sveučilišta i da je teologija znanstveno humanističko područje.

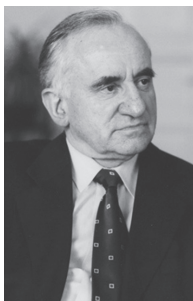
Treba se osloboditi ideoloških zabluda posljednjih 300 godina u Europi, od Francuske revolucije, fašizma, nacizma do komunizma, socijalističkih internacionala i lijevog suvremenog fašizma. Ideologije su neprijatelji znanosti i istine. Uostalom, Crkva je stvorila sveučilišta i znanstvene metode te je u njoj budućnost razvoja znanosti. Vjerujem da su upravo naš rad i istraživanje na putu spoznaje te budućnosti istine i znanosti u svijetu.

Naglašavam to stoga što će stalno biti napasti i ljudi koji će bježati od središta i istine ili u lijevo ili desno, a to znači da će jedni htjeti biti potpuno svjetovni bez Duha, a drugi religiozni bez znanstvenosti. Samo spoj znanosti i Duha može voditi vrhunskom istraživanju i sigurnim rezultatima. Samo tu je cjeloviti život i cjelovitost terapije na svim razinama.

Kazalo

<i>Predgovor</i>	5
Izvori hagioterapije i evangelizacije	7
Seminari za evangelizaciju Crkve	9
Koraci prema hagioterapiji.....	13
Međunarodni studiji	20
Institucionaliziranje evangelizacije i hagioterapije.....	22
Mentori	27
Hagioterapija i psihoterapija	32
Uprava ZMR.....	35
Znanstvena zadaća hagioterapije.....	38
Samo djela	40
Crkva.....	41
<i>Kazalo</i>	45
<i>O autoru</i>	47
<i>Kod ovog nakladnika autor je objavio:</i>	49

O autoru

TOMISLAV IVANČIĆ rođen je u Davoru 1938. godine. Nakon filozofskog i teološkog studija u Zagrebu i Rimu zaređen je 1966. godine za svećenika zagrebačke nadbiskupije. Postigavši magisterij iz filozofije i doktorat iz teologije na papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, vraća se 1971. godine u Zagreb gdje postaje profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Pročelnik je katedre fundamentalne teologije, bio je jedan od urednika Bogoslovske smotre, član je uredništava i suradnik brojnih tuzemnih i inozemnih teoloških časopisa, te član Društva hrvatskih književnih prevoditelja. Od 1983. godine kanonik je zagrebačkog Prvostolnog kaptola. Područja njegovog znanstvenog rada su filozofija, teologija i književnost. On istražuje odnos filozofije i teologije, vjere i znanosti, ateizma i religioznosti, objave i vjere, Crkve i crkvenih zajednica, kršćanstva i religija, fenomen sekti i pitanja teološke epistemologije. Osobito područje njegova zanimanja je istraživanje čovjekove egzistencijalno-duhovne dimenzije, gdje otkriva način suvre-

mene evangelizacije te nužnost razvoja duhovne medicine, koja je uz somatsku i psihičku nezaobilazna u cjelovitom liječenju čovjeka, a osobito u liječenju duhovnih bolesti i ovisnosti. U tu svrhu razvio je metodu hagioterapije i osnovao 1990. godine u Zagrebu Centar za duhovnu pomoć čiji je predstojnik.

Od 1971. godine uz rad na fakultetu bio je studentski vjeroučitelj u Zagrebu, inicijator molitvenog pokreta unutar Crkve u Hrvata, osnivač vjerničkog društva pod imenom Zajednica Molitva i Riječ (MiR), te voditelj brojnih seminara za duhovnu obnovu i evangelizaciju kod nas i u inozemstvu. U posljednjem desetljeću školuje kod nas i u inozemstvu djelatnike za rad u centrima za duhovnu pomoć i za vođenje seminara za evangelizaciju.

Njegovi znanstveni i stručni članci izlaze u domaćim i inozemnim časopisima, a brojne knjige su prevedene na njemački, talijanski, francuski, engleski, korejski, nizozemski, mađarski, slovački, albanski, slovenski i srpski jezik.

Od 1998. do 2001. godine bio je dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U rujnu 2001. izabran je za rektora Sveučilišta u Zagrebu. Papa Ivan Pavao II. izabrao ga je 9. veljače 2004. godine za člana Međunarodne te-

ološke komisije, kojoj je predsjedavao pročelnik Kongregacije za nauk vjere, Joseph kardinal Ratzinger, papa Benedikt XVI., koji ga je ponovno – u ožujku 2009. godine – imenovao članom Komisije na još jedan petogodišnji mandat. Godine 2010. imenovan je papinskim kapelanom s titulom monsignor.

Kod ovog nakladnika autor je objavio:

01. TAKO JE MALO POTREBNO,
02. JOŠ SE MOŽEŠ VRATITI
03. MOLITVA KOJA LIJEČI
04. OTMJENOST DUŠE
05. U IME OCA
06. A VI OVAKO MOLITE
07. SMRT NIJE KRAJ
08. HAGIOTERAPIJA I PASTORAL CRKVE
09. ISUS IZ NAZARETA POVIJESNA OSOBA
10. DUHOVNO POMOĆI ČOVJEKU
11. POVRATAK NADE,
12. LIJEČITI BRAK I OBITELJ,

13. HAGIOTERAPIJA – DUHOVNA MEDICINA,
14. PUTEVI PUNI NADE,
15. AKO OPROSTIŠ,
16. ZA UMORNE,
17. OTKRIĆE DUHOVNE TERAPIJE,
18. KORIJENI HAGIOTERAPIJE,
19. GDJE JE IZLAZ,
20. POĐI ZA MNOM,
21. SUSRET NA KRIŽNOM PUTU,
22. REINKARNACIJA I USKRSNUĆE,
23. OAZE ŽIVOTA, RAZMATRANJA UZ SVETKOVINE, BLAG-
DANE I SPOMENDANE,
24. MARIJIN KRIŽNI PUT,
25. TKO JE BOG,
26. TKO JE ČOVJEK,
27. AGRESIVNOST I POVJERENJE,
28. DUH SVETI I KARIZMATSKI POKRET,
29. OVISNOST I SLOBODA,
30. ODVAŽNOST U PREDANJU,
31. BLAGOSLOV NEDJELJE,
32. POZIV NA SUSRET,
33. OSTATI USPRAVAN,
34. VJERUJEM U DUHA SVETOGA,
35. VJERUJ MI, BITI ĆE DOBRO,

36. REDOVNICA IZMEĐU ISUSA I SVIJETA,
37. S MARIJOM LJUBITI DO KRAJA,
38. U TIŠINI SVETIŠTA,
39. BOG PREOBRAŽAVA,
40. CRKVA – FUNDAMENTALNO-TEOLOŠKA
EKLEZIOLOGIJA,
41. DUH SVETI I EUHARISTIJA,
42. LIJEPO JE ŠTO POSTOJIŠ,
43. DIJAGNOZA DUŠE I HAGIOTERAPIJA,
44. LIJEČITI DUHOVNO - MORALNE RANE,
45. DRAMATIČNI PUTEVI SUVREMENOG
MOLITELJA,
46. HAGIOTERAPIJA PTSP-A,
47. POSLJEDNJE ČOVJEKOVE STVARNOSTI,
48. AKO BOG UMRE,
49. PREOBRAZBA CRKVE ZA SVIJET,
50. OTKRIĆE BOŽJE RIJEČI,
51. KAKO RAZGOVARATI S BOGOM,
52. DUHOM ZA BOLJI SVIJET,
53. HAGIOTERAPIJSKA ANTROPOLOGIJA,
54. DOMOVINSKI KRIŽNI PUT,
55. KRIŽNI PUT ZA MLADE,
56. HAGIOTERAPIJA U SUSRETU S ČOVJEKOM,
57. VAPAJ ZA DOBRIM LJUDIMA,

58. IZ STRAHA U POVJERENJE,
59. ČEŽNJA ZA ŠUTNJOM,
60. PROFESORE, ODGOVORITE MI...
61. ČOVJEK, BRAK I OBITELJ
62. BOG JE ČOVJEKOVA SUDBINA
63. PUT DO SLOBODNOG ČOVJEKA U HRVATSKOJ
I EUROPI
64. BUDI ODVAŽAN I HRABAR
65. PRONAĐI TEMELJE SVOG POSTOJANJA
66. NE BOJ SE! SAMO VJERUJ!
67. KRŠĆANSKA VJERA SPAŠAVA I LIJEČI
68. SVAKODNEVNO DRUŽENJE S ISUSOM
69. NEMOĆ I SVEMOĆ STAROSTI
70. OZDRAVIMO SUVREMENI BRAK
71. RELIGIOZNI BOGOVI I BOG
72. OBRAĆENJEM DO DUŠEVNOG ZDRAVLJA
73. PUT U NOVI ŽIVOT
74. RODITELJI, UČITELJI I UČENICI
75. SVESTRANA IZRANJENOST ČOVJEKA - HAGIOTERAPIJA
IZRANJENOSTI

ISBN 978-953-209-328-5

9 789532 093285 >

Cijena: 28,00 kn

TEOVIZIJA